

Saksframlegg

Saksbehandlar: Britt Karen Spjeld, Per Morten Ekerhovd, Hordaland
Saksbehandlar: Atle Skrede, Ingebjørg Erikstad, Sogn og Fjordane
Sak nr.: 2018/15999-5

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fellesnemnda		14.02.2019

Felles anleggs- og tildelingspolitikk for spelemidler til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune**Samandrag**

DPO 3.1, Kartlegginga av kultur- og idrettsfeltet, eksterne kritiske faktorar, syner at fylkeskommunane har noko ulik tilnærming i anleggspolitikk og kriteria for tildeling av spelemidler. For å ha eit best mogleg grunnlag for aktørane ute, kommunane og frivillig sektor, må vi ha ein felles politikk. Regional anleggspolitikk og kriteria for tildeling av spelemidler vil vere førande for utvikling av kommunal anleggspolitikk. Dette er særleg tidskritisk for dei kommunane som skal slå seg saman. Såleis er det viktig at fellesnemnda vedtek ny regional anleggspolitikk og kriteria for tildeling av spelemidler 23.mai 2019. Dette skapar føreseielege vilkår for aktørane, kommunane og frivillig sektor i god tid før kommunane gjer sine prioriteringar hausten 2019.

Prosjektlear rår fellesnemnda til å gjere slikt vedtak:

1. Fellesnemnda ber prosjektlear utarbeide eit framlegg til felles anleggs- og tildelingspolitikk for spelemidler til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune, gjeldande for perioden 2020 - 2024.
2. Fellesnemnda ber om å få saka tilbake til handsaming/vedtak i mai 2019.

Rune Haugsdal
prosjektlear

SAKSFRAMSTILLING

Bakgrunn

Lov om pengespel fordeler overskotet frå Norsk Tipping med 64% til idrettsføremål, 18% til kulturføremål og 18% til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjonar, som ikkje er knytt til Norges idrettsforbund og olympisk og paralympisk forbund. Midlane vert fordelte av Kongen. Fylkeskommunane har gjennom kongeleg resolusjon av 3. april 1987 fullmakt til å fordele dei spelemidlane som kvart år vert stilt til disposisjon for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Kulturdepartementet krev at fylka og kommunane har ein planforankra anleggs- og aktivitetspolitikk.

DPO 3.1, Kartlegginga av kultur- og idrettsfeltet, eksterne kritiske faktorar, syner at dei to fylkeskommunane har noko ulik tilnærming i anleggspolitikk og kriteria for tildeling av spelemidlar. For å ha eit best mogleg grunnlag for aktørane ute, kommunane og frivillig sektor, må vi ha ein felles politikk. Regional anleggspolitikk og kriteria for tildeling av spelemidlar vil vere førande for utvikling av kommunal anleggspolitikk. Dette er særleg tidskritisk for dei kommunane som skal slå seg saman. Såleis er det viktig at fellesnemnda vedtek ny regional anleggspolitikk og kriteria for tildeling av spelemidlar 23.mai 2019. Dette skapar føreseielege vilkår for aktørane, kommunane og frivillig sektor i god tid før kommunane gjer sine prioriteringar hausten 2019.

Status

Plandokumenta for dei to fylka viser til nasjonale tilrådingar for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Fylkeskommunane sine visjonar legg opp til at fylkeskommunen si rolle er å legge til rette for at flest mogleg skal ha høve til å vere aktiv. Barn og ungdom er prioriterte målgrupper. I tillegg skal det leggst til rette for at personar med nedsett funksjonsevne og fysisk inaktive skal kunne vere aktive. Plandokumenta vert nytta som verkty i arbeid med kommunale planar. Politikken er førande for innspel til kommunane i deira planprosessar. Dette kan t.d. gjelde plassering av planlagde anlegg og friluftsområde, type anlegg, samlokalisering/sambruk og omsyn til brukargrupper/inkludering. Planane skal gje rom for framtidsette og behovsprøvde prioriteringar, og vere i tråd med faglege tilrådingar.

Målsetjingane og føringane som ligg i plandokumenta vert underbygd av tilpassa tilskotsordningar og prioritering av tildelingar. Dei ulike definerte satsingsområda i planane er med på å sette retning for utviklinga på område. Dette gjeld i stor grad spelemiddeltildelingane, men også andre statlege og fylkeskommunale tilskotsordningar.

Spelemiddelordninga er eit vesentleg verkemiddel i samfunnsutviklinga og måloppnåing på fagfeltet. I 2018 vart det fordelt nesten 200 mill. i spelemidlar tilsaman i dei to fylka.

Omfanget av godkjente søknader/midlar

Faktor 2018	Sogn og Fjordane	Hordaland
Tal kommunar	26	33
Søknader nærmiljøanlegg	119	122
Søknadssum nærmiljøanlegg	30 773 000	26 463 000
Tildelt nærmiljøanlegg	7 944 000	17 803 000
Søknader ordinære anlegg	154	219
Søknadssum ordinære anlegg	206 872 000	477 833 000
Tildelt ordinære anlegg	53 402 000	114 543 000
Godkjent søknadssum totalt	237 645 000	504 271 000
Gjennomsnittleg ventetid (søknad til tildeling), begge ordningar. Gjennomsnittleg ventetid heile landet er 3,4 år	3,9 år	3,8 år
Fordeling totalt	61 346 000	132 346 000
Tal søknadar 2019	284	318
Søknadssum 2019 i mill.	370,5	675,2

Visjon/mål i plandokumenta og tildelingskriteria for spelemidlar til idrett og fysisk aktivitet

	Sogn og Fjordane	Hordaland
Planperiode	Regional plan for kultur 2019-2027, Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2016 – 2019	Regional kulturplan for Hordaland 2015 – 2025
Visjon/mål	Visjonen for fagområdet fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er « Fysisk aktivitet for alle ».	Visjonen for fagområdet fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er « Aktiv Kvar Dag ».

	Visjonen skal gjennomsyre alt arbeid på feltet i regional, kommunal og lokal planlegging av både tiltak- og anleggsutvikling. Særskild viktig er å legge til rette for eigenorganisert aktivitet utifrå føresetnad til den enkelte.	Mål: alle skal kunne vere aktive etter eigne ønskje og føresetnader på allment tilgjengelege område i naturen og i anlegg i nærleiken av der dei bur. Politikk: Ulike anleggstypar er skildra. Grunnlag for m.a. tildelingskriterium for spelemidlar, fylkeskommunale investeringstilskot og innspel til kommunale planprosessar.
Kriterier for tildeling til;		
Nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg - inntil 15 % av ramme skal få tildeling. Alle kommunar som søker skal få tildeling til minst eit nærmiljøanlegg. Prioriterer tildeling til ferdige reviderte anlegg og frivillig sektor	Minimum 50% av søknadane til nærmiljøanlegg skal få tildeling. Alle kommunar som søker får tildeling til minst eit nærmiljøanlegg.
Ordinære anlegg	Kommunale prioriteringar lagt til grunn, prosentvis fordeling av ramma mellom nærmiljøanlegg og ordinære anlegg Inntil 30 % av ramma skal prioriterast til ordinære anlegg styrt av kommunale planar Prioriterer tildeling til søknadar frå frivillig sektor Handlingsprogram (4 år) for utvalde anleggstypar som kan vere kostnadskrevjande, arealkrevjande eller miljømessig belastning Inntil 55 % av ramma skal prioriterast desse ordinære anlegga	Lokale behov avgjer i utgangspunktet kva anlegg som får tildeling. Kommunar med høg godkjent søknadssum vert prioriterte og vekta saman med folketal (70% og 30%). For å utjamne ventetida mellom kommunane må ordinære anlegg ha vore ein godkjent spelemiddelsøknad i minst tre år før det kan får tildeling. Dette gjeld ikkje anlegg for friluftsliv som er prioritert. Årleg er det fleire kommunar som ikkje får tildeling Fylkeskommunale tilskotsordningar: 1. Investeringstilskot til idrettsanlegg der ein kan arrangere nasjonale og internasjonale meisterskap 2. Investeringstilskot til idrettshallar i kommunar som ikkje har det
Friluftsliv	Friluftslivsanlegg får tildeling første godkjende søknadsår	Friluftsanlegg kan bli prioritert første godkjende søknadsår
Pressområde	Sogndal og Førde som studiestader kan ha auka press på anlegga, men dette er ikkje lagt til grunn for tildeling.	Om lag 40 % av tildelt ramme skal gå til Bergen kommune om godkjent søknadsmasse tilseier det. Pressområde i føresegnene frå KUD: Kommunane Bergen og Askøy får 15% utover ordinært tilskot til ordinære anlegg (2019).

Kunnskapsgrunnlag

Det er avgjerande at eit felles kunnskapsgrunnlag ligg til grunn for utforming av felles anleggs- og tildelingspolitikk for spelemidlar til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune. I ein felles idrettsindeks for dei to fylka (Telemarksforskning) vert Sogn og Fjordane og Hordaland samanstillt med fylka Rogaland, Trøndelag og Akershus. Rapporten vert supplert med anna føremålstenleg statistikk og anna kunnskapsbehov som prosessen måtte avdekke. Ung-data, levekårsundersøkingar og folkehelseindeks er døme på kjelder som kan setje fagfeltet inn i ein større samfunnsutviklingskontekst.

Framdriftsplan for politisk behandling

- Vedtak om opp-start av arbeidet - Fellesnemnda (FN) 14.02.19
- Framlegg til vedtak – Fellesnemnda sitt arbeidsutval (FNAU) – 13.05.19 og Fellesnemnda (FN) 23.05.19

Framdriftsplan involvering av partnerskapen

- Innspelsdag for kommunane, 16.01.19 – innspelsfrist 22.1.19
- Presentasjon/drøfting med idrettsråda i Hordaland på idrettsrådskonferansen 08.-10.03.19
- Presentasjon/drøfting med idrettsråda i Sogn og Fjordane på idrettsrådkonferanse – 13.03.19
- Sende ut framlegg til ny anleggs- og tildelingspolitikk på høyring 13.03.19
- Presentasjon/drøfting på felles anleggskonferanse 20.03.19
- Råda for menneske med nedsett funksjonsevne og Ungdommens fylkesutval/ Ungdomspolitisk utval får høve til medverknad.
- Høyringsfrist for innspel frå partnerskapen, kommunane og regional-ledd innan idrett og friluftsliv 05.04.19
- Prosjektleiar tilrår 01.05.19
- Vedtak i Fellesnemnda sitt arbeidsutval 13.05.19 og Fellesnemnda 23.05.19